

แนวทาง

การประกันคุณภาพภายนอก ภายใต้สถานการณ์ COVID-19

การศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถานศึกษาสังกัด สช.

โดย

ดร.นันทา หงวนตัด

รักษาการผู้อำนวยการ สมศ.

7 ธันวาคม 2564

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 7

ให้ยกเลิกความในมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 47

ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย **ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก**

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 8

ให้ยกเลิกความในมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 49

ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินการจัดการศึกษา ที่มีใช้การจัดการอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง
'อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย'
และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 9

ให้ยกเลิกความในมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 51

ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดที่ไม่ได้มาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา **จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข** ต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด **หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงาน**ต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา**เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข**

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง สมศ. พ.ศ. 2543 มาตรา 7

มาตรา 7 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง สมศ. พ.ศ. 2543 กำหนดให้สำนักงานมี วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

4 6 อำนาจหน้าที่

- 1 พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
- 2 พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก
- 3 ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก

- 4 กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยคณะผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองได้
- 5 พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6 เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมกำกับหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษา และสำนักงานงบประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

แนวทางการประเมิน คุณภาพภายนอก

ภายใต้สถานการณ์ COVID-19

แนวคิดหลัก

ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ทำให้การจัดการเรียนการสอนเปลี่ยนจากการนั่งเรียนในห้องเรียนไปเป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์

วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

แบ่งเป็น 2 ระยะ
ต่อเนื่องกัน

ระยะแรก

การประเมินผลจากการวิเคราะห์ SAR

ระยะสอง

การประเมินจากการตรวจเยี่ยม (SITE VISIT) หรือการตรวจสอบหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ (เป็นไปตามความสมัครใจของสถานศึกษา)

การปรับคำใช้สรุปผล

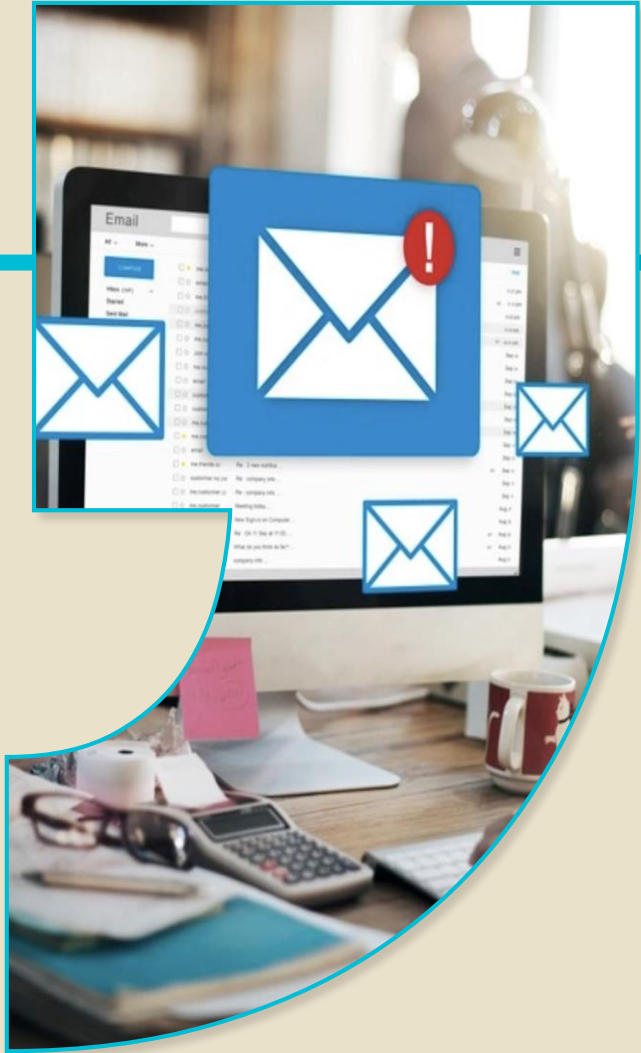
การประกันคุณภาพภายนอก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

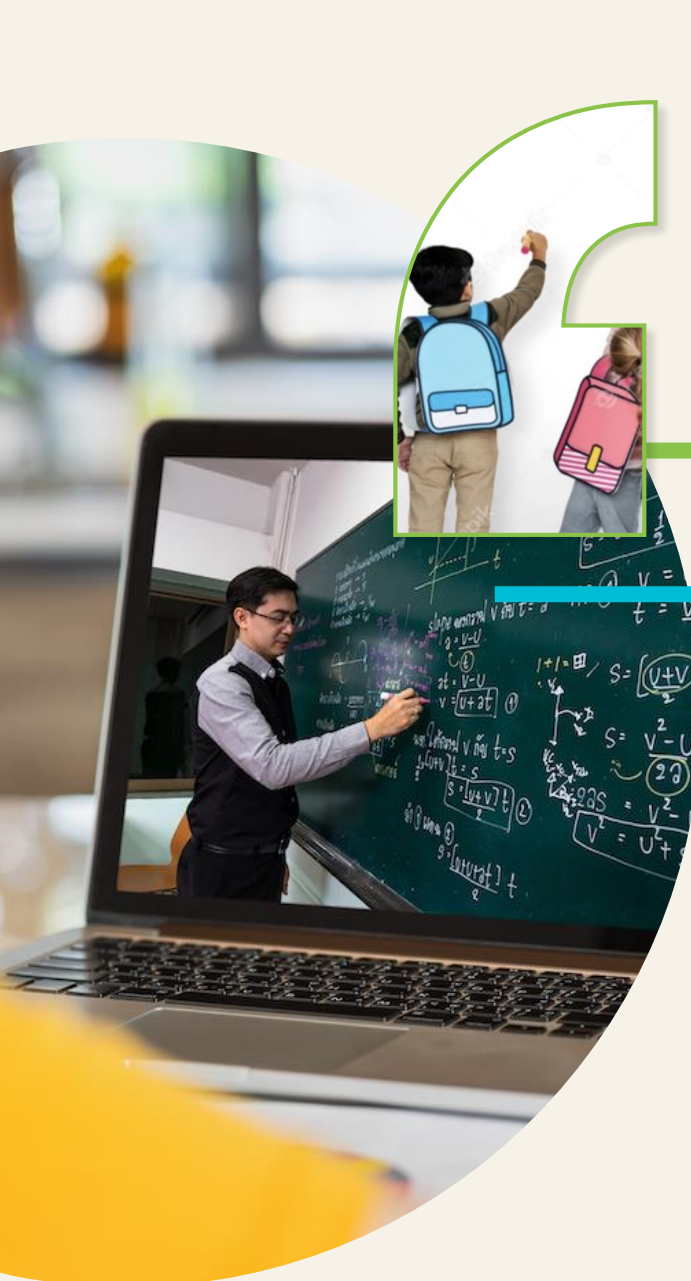
ระดับ	เกณฑ์ตัดสิน
ปรับปรุง	ควรได้รับการพัฒนา ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
พอใช้	
ดี	เป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนด
ดีมาก	
ดีเยี่ยม	

ระยะแรก

การประเมินผลจากการ
วิเคราะห์ SAR

ระยะแรก

การประเมินและวิเคราะห์ SAR

ประเมินจากผลการวิเคราะห์ SAR ของสถานศึกษา ซึ่งส่งผ่านหน่วยงานต้นสังกัดตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

พิจารณาจากสิ่งที่ปรากฏใน SAR และเอกสารประกอบที่แนบมากับ SAR เท่านั้น (โดยไม่ขอเอกสารเพิ่มเติมจากสถานศึกษา เพื่อลดภาระของสถานศึกษา)

ระดับคุณภาพ		
ดี	พอใช้	ปรับปรุง
พบหลักฐานปรากฏใน SAR 5 ข้อ	พบหลักฐานปรากฏใน SAR 4 ข้อ	พบหลักฐานปรากฏใน SAR 0-3 ข้อ

พิจารณาแยกเป็นรายมาตรฐานจากที่มีชื่อหลักฐานหรือข้อมูลปรากฏใน SAR ตามจำนวนตัวชี้วัด

ขั้นตอนการประเมิน

ระยะแรก : การประเมินจากการวิเคราะห์ SAR

กรอบแนวทาง รูปแบบ และวิธีการ

- 1 การส่ง SAR ให้คณะผู้ประเมินภายนอกบริหารจัดการ** มีขั้นตอนการดำเนินการประเมิน ดังนี้
 - สถานศึกษาส่ง SAR ให้หน่วยงานต้นสังกัด
 - หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบ กำหนดประเด็น และส่งให้สมศ. ผ่านระบบ E-SAR (โดยต้นสังกัด และ สมศ. เห็นสถานะของ SAR พร้อมกัน)
 - สมศ. รับ SAR ของสถานศึกษาผ่านหน่วยงานต้นสังกัดในระบบ E-SAR
 - สมศ. ส่ง SAR ให้คณะผู้ประเมินภายนอก ดำเนินการประเมินตามขั้นตอนที่ สมศ. กำหนด

- 2 คณะผู้ประเมินจัดทำรายงานผลการประเมิน** จากการวิเคราะห์ SAR และตรวจสอบความถูกต้อง

- 3 คณะผู้ประเมินภายนอกจัดส่งรายงานผลการประเมิน** จากการวิเคราะห์ SAR ให้สถานศึกษาตรวจสอบความถูกต้องตามระยะเวลาที่กำหนด (หนึ่งสัปดาห์หลังจากวันที่ได้รับรายงาน) หลังจากนั้นสถานศึกษาส่งรายงานพร้อมผลการพิจารณาให้คณะผู้ประเมินภายนอก

**** กรณีมีการส่งรายงานผลการประเมินให้สถานศึกษา ให้คณะผู้ประเมินภายนอกโทรแจ้งสถานศึกษาทุกครั้ง**

- 4 คณะผู้ประเมินภายนอกตรวจสอบความถูกต้องและจัดส่งรายงานการประเมินจากการวิเคราะห์ SAR ฉบับสมบูรณ์ให้ สมศ.**

- 5 สมศ. เสนอผลการประเมินจากการวิเคราะห์ SAR เสนอคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ก่อนส่งให้สถานศึกษา ต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณะชน**

ตัวชี้วัด

การประเมินจาก วิเคราะห์ SAR

มาจากวงจรคุณภาพ

P D C A + A

มีตัวชี้วัด 5 ตัว คือ

ตัวที่ 1

มีการเขียน **PLAN** ใน SAR

ตัวที่ 2

มีการเขียน **DO** ใน SAR

ตัวที่ 3

มีการเขียน **CHECK** ใน SAR

ตัวที่ 4

มีการเขียน **ACT** ใน SAR

ตัวที่ 5

มีการแจ้ง **ACCOUNTABILITY**
ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

เกณฑ์การประเมิน จากการวิเคราะห์ SAR การศึกษาปฐมวัย

เกณฑ์การประเมินจากการวิเคราะห์ SAR 'การศึกษาปฐมวัย' มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก

จุดเน้น *(วิสัยทัศน์ เอกลักษณ์ วัตถุประสงค์ ค่านิยม จุดเน้น และอื่นๆ)*

- P
- D
- C
- A
- A

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ตัดสิน	ระดับ	
1. มีการระบุเป้าหมายคุณภาพของเด็กปฐมวัย	มี 0-3 ข้อ	ปรับปรุง	ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. มีการระบุวิธีพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	มี 4 ข้อ	พอใช้	
3. มีพัฒนาการสมวัยตามเป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัย			
4. มีการนำผลประเมินคุณภาพเด็กปฐมวัยมาพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัย	มี 5 ข้อ	ดี	เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
5. มีการนำเสนอผลการประเมินคุณภาพของเด็กปฐมวัยต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง			

หมายเหตุ เกณฑ์ตัดสินพิจารณาจากมีชื่อหลักฐานหรือข้อมูลปรากฏใน SAR ตามจำนวนตัวชี้วัด

เกณฑ์การประเมินจากการวิเคราะห์ SAR 'การศึกษาปฐมวัย' มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

จุดเน้น (วิสัยทัศน์ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ค่านิยม จุดเน้น และอื่นๆ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ตัดสิน	ระดับ
<p>P 1. มีการวางแผนการดำเนินการในแต่ละปีการศึกษา</p> <p>D 2. มีการนำแผนการดำเนินการไปใช้ดำเนินการ</p>	มี 0-3 ข้อ	ปรับปรุง
	มี 4 ข้อ	พอใช้
<p>C 3. มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามแผน</p> <p>A 4. มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขในปีการศึกษาต่อไป</p> <p>A 5. มีการนำเสนอผลการบริหารจัดการของสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ</p>	มี 5 ข้อ	ดี

หมายเหตุ เกณฑ์ตัดสินพิจารณาจากมีชื่อหลักฐานหรือข้อมูลปรากฏใน SAR ตามจำนวนตัวชี้วัด

เกณฑ์การประเมินจากการวิเคราะห์ SAR 'การศึกษาปฐมวัย' มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กสำคัญ

จุดเน้น (วิสัยทัศน์ เอกลักษณ์ วัตถุประสงค์ ค่านิยม จุดเน้น และอื่นๆ)

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ตัดสิน	ระดับ	
<p>P 1. ครูมีการวางแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ รายปีครบทุกหน่วยการเรียนรู้ ทุกชั้นปี</p> <p>D 2. ครูทุกคนมีการนำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ในการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>C 3. มีการตรวจสอบและประเมินผลการจัดประสบการณ์อย่างเป็นระบบ</p> <p>A 4. มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์ครูอย่างเป็นระบบ</p> <p>A 5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดประสบการณ์</p>	มี 0-3 ข้อ	ปรับปรุง	ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
	มี 4 ข้อ	พอใช้	
	มี 5 ข้อ	ดี	เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

หมายเหตุ เกณฑ์ตัดสินพิจารณาจากมีชื่อหลักฐานหรือข้อมูลปรากฏใน SAR ตามจำนวนตัวชี้วัด

เกณฑ์การประเมิน
จากการวิเคราะห์ SAR
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เกณฑ์การประเมินจากการวิเคราะห์ SAR 'ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน' มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

จุดเน้น (วิสัยทัศน์ เอกลักษณ์ วัตถุประสงค์ ค่านิยม จุดเน้น และอื่นๆ)

- P
- D
- C
- A
- A

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ตัดสิน	ระดับ	
1. มีการระบุเป้าหมายของผู้เรียน	มี 0-3 ข้อ	ปรับปรุง	ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. มีการระบุวิธีพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน	มี 4 ข้อ	พอใช้	
3. มีผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน	มี 5 ข้อ	ดี	เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
4. มีการนำผลประเมินคุณภาพผู้เรียนมาพัฒนาผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น			
5. มีการนำเสนอผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง			

หมายเหตุ เกณฑ์ตัดสินพิจารณาจากมีชื่อหลักฐานหรือข้อมูลปรากฏใน SAR ตามจำนวนตัวชี้วัด

เกณฑ์การประเมินจากการวิเคราะห์ SAR 'ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน' มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

จุดเน้น (วิสัยทัศน์ เอกลักษณ์ วัตถุประสงค์ ค่านิยม จุดเน้น และอื่นๆ)

	ตัวชี้วัด	เกณฑ์ตัดสิน	ระดับ	
P	1. มีการวางแผนการดำเนินการในแต่ละปีการศึกษา	มี 0-3 ข้อ	ปรับปรุง	ควรได้รับการพัฒนา ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
D	2. มีการนำแผนการดำเนินการไปใช้ในการดำเนินการ	มี 4 ข้อ	พอใช้	
C	3. มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามแผน	มี 5 ข้อ	ดี	เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
A	4. มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขในปีการศึกษาต่อไป			
A	5. มีการนำเสนอผลการบริหารจัดการของศึกษาให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ			

หมายเหตุ เกณฑ์ตัดสินพิจารณาจากมีชื่อหลักฐานหรือข้อมูลปรากฏใน SAR ตามจำนวนตัวชี้วัด

เกณฑ์การประเมินจากการวิเคราะห์ SAR 'ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน' มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จุดเน้น *(วิสัยทัศน์ เอกลักษณ์ วัตถุประสงค์ ค่านิยม จุดเน้น และอื่นๆ)*

P

D

C

A

A

ตัวชี้วัด	เกณฑ์ตัดสิน	ระดับ	
1. ครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกรายวิชา ทุกชั้นปี 2. ครูทุกคนมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3. มีการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ 4. มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบ 5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และข้อมูลป้อนกลับ เพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	มี 0-3 ข้อ	ปรับปรุง	ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
	มี 4 ข้อ	พอใช้	
	มี 5 ข้อ	ดี	เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

หมายเหตุ เกณฑ์ตัดสินพิจารณาจากมีชื่อหลักฐานหรือข้อมูลปรากฏใน SAR ตามจำนวนตัวชี้วัด

ระยะสอง

การประเมินจากการ
ตรวจเยี่ยม

ระยะสอง

การประเมินจากการตรวจเยี่ยม

เมื่อสถานศึกษาได้รับผลการประเมินจากการวิเคราะห์ SAR จาก ส.ม.ศ. และถ้าหากต้องการให้ ส.ม.ศ. ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม สถานศึกษาสามารถร้องขอให้ ส.ม.ศ. เข้าไปตรวจเยี่ยมได้

มีการระบุตารางนัดหมายและประเด็นการตรวจเยี่ยม ซึ่งการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมจะใช้เวลาน้อยที่สุด

ไม่มีการสรุปผลด้วยวาจาที่สถานศึกษา เพื่อลดการสัมผัส ตามหลักการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing)

พิจารณาผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในตาม มาตรฐานของสถานศึกษา (IQA) ตามหลักฐานหรือข้อมูล เชิงประจักษ์ในช่วงการตรวจเยี่ยม

ระดับคุณภาพ		
ดีเยี่ยม	ดีมาก	
ดี	พอใช้	ปรับปรุง

ขั้นตอนการประเมิน

ระยะสอง : การประเมินจากการตรวจเยี่ยม

กรอบแนวทาง รูปแบบ และวิธีการ

4

คณะผู้ประเมินภายนอกจัดส่งรายงานผลการประเมินจากการตรวจเยี่ยม (Site-Visit) ให้กับสถานศึกษาพิจารณาความถูกต้อง ตามเวลาที่กำหนด (หนึ่งสัปดาห์หลังจากวันที่ได้รับรายงาน) หลังจากนั้นสถานศึกษาส่งรายงานพร้อมผลการพิจารณาให้กับคณะผู้ประเมินภายนอก

****กรณีมีการส่งรายงานผลการประเมินให้สถานศึกษา ให้คณะผู้ประเมินภายนอกโทรแจ้งสถานศึกษาทุกครั้ง**

1 คณะผู้ประเมินภายนอกไปสถานศึกษาตามวันเวลาที่นัดหมาย และเริ่มตรวจหลักฐานตามตารางที่ส่งให้สถานศึกษาล่วงหน้า

2 คณะผู้ประเมินภายนอกสามารถซักถามข้อสงสัยได้ แต่ต้องรักษาระยะห่างกันตามหลักการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และไม่ต้องการสรุปผลด้วยวาจาที่สถานศึกษา

3 คณะผู้ประเมินภายนอกจัดทำรายงานผลการประเมินจากการตรวจเยี่ยม (Site-Visit) และตรวจสอบความถูกต้อง

5

คณะผู้ประเมินภายนอกตรวจสอบความถูกต้อง และจัดส่งรายงานการประเมินจากการตรวจเยี่ยมฉบับสมบูรณ์ให้ สมศ.

6

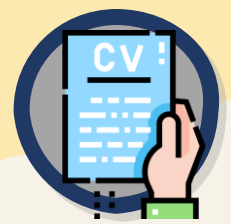
สมศ. เสนอผลการประเมินจากการตรวจเยี่ยมต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องก่อนส่งให้สถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

แนวทางการประกันคุณภาพภายนอก **ระยะ 2**
หลักฐาน/ข้อมูลที่จะตรวจสอบ

บุคคลที่จะสัมภาษณ์

ผู้อำนวยการ ครู นักเรียน
 ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ฯลฯ

เอกสาร/ภาพถ่าย

โครงการ แผนงาน แผนการสอน
 ภาพกิจกรรม ฯลฯ

รางวัล

โล่ ถ้วยรางวัล
 ใบประกาศ วุฒิบัตร ฯลฯ

สถานที่

ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ
 พื้นที่จัดกิจกรรม แหล่งการเรียนรู้ ฯลฯ

ครุภัณฑ์

สื่อการศึกษา สื่อการสอน
 สื่อการเรียนรู้ ฯลฯ

อื่น ๆ

ที่นอกเหนือจาก
 5 ประเภทข้างต้น

แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

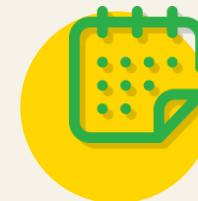
CO - 01

SAR ของสถานศึกษา

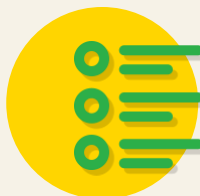
CO - 04

รายงานการประกันคุณภาพ
ภายนอก: ผลการประเมิน SAR
ภายใต้สถานการณ์ COVID-19

CO - 07

แผนการเตรียมการ
ก่อนลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม
หรือตรวจเยี่ยมออนไลน์

CO - 02

แบบตรวจสอบรายงาน
การประเมินตนเอง (SAR)
โดยคณะผู้ประเมินภายนอก

CO - 05

แบบคำร้องขอของสถานศึกษา
ให้ สมศ. ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม
หรือตรวจเยี่ยมออนไลน์

CO - 08

ตารางสรุปผลการ
ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม
หรือตรวจเยี่ยมออนไลน์

CO - 03

แนวทางการพิจารณา
SAR ตามมาตรฐานและ
หลักเกณฑ์ สมศ.

CO - 06

ตารางนัดหมายการตรวจเยี่ยม
(ระหว่างคณะผู้ประเมิน)

CO - 09

รายงานการประกันคุณภาพ
ภายนอก: ผลการตรวจเยี่ยม
ภายใต้สถานการณ์ COVID-19

เกณฑ์การประเมินจากการตรวจเยี่ยม / ตรวจเยี่ยมออนไลน์

ระดับ	เกณฑ์ตัดสิน	
ปรับปรุง	<ul style="list-style-type: none"> ไม่พบหลักฐาน หรือ พบหลักฐานหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ในช่วงตรวจเยี่ยม ตามจำนวนตัวชี้วัด 0-3 ข้อ ที่นำเสนอไว้ใน SAR 	ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
พอใช้	<ul style="list-style-type: none"> พบหลักฐาน หรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์ในช่วงตรวจเยี่ยม ตามจำนวนตัวชี้วัด 4 ข้อ ที่นำเสนอไว้ใน SAR 	
ดี	<ul style="list-style-type: none"> พบหลักฐานหรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์ในช่วงตรวจเยี่ยม ตามจำนวนตัวชี้วัด 5 ข้อ ที่นำเสนอไว้ใน SAR 	เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
ดีมาก	<ul style="list-style-type: none"> พบหลักฐานหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ในช่วงตรวจเยี่ยมที่แสดงผลการพัฒนายกระดับสูงขึ้นในช่วง 3 ปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ พบแนวทางรักษาผล หรือ การพัฒนายกระดับสูงขึ้น 	
ดีเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> พบหลักฐานหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ในช่วงตรวจเยี่ยมที่แสดงผลการพัฒนายกระดับสูงขึ้นในช่วง 3 ปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ พบแนวทางรักษาผล หรือ การพัฒนายกระดับสูงขึ้น และ พบหลักฐานแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) หรือ มีนวัตกรรม (Innovation) 	

นิยามคำศัพท์	ความหมาย
แสดงผลการพัฒนาที่สูงขึ้น ในช่วง 3 ปี การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	สถานศึกษาแสดงให้เห็นผลการดำเนินการตามที่สถานศึกษากำหนด (นิยาม/จุดเน้น) มีการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอด 3 ปีการศึกษา เช่น สถานศึกษานิยามว่าตนเองเป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการสถานศึกษานำเสนอผลการเรียนของผู้เรียนในภาพรวมสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 3 ปี เป็นต้น
แนวทางการรักษาผลการพัฒนาที่สูงขึ้น	สถานศึกษาแสดงแผน / วิธีการ / กระบวนการในการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงการรักษาคุณภาพของสถานศึกษาให้สูงเหมือนเดิม หรือสูงขึ้น
นวัตกรรม (Innovation)	การกระทำหรือสิ่งที่ทำขึ้นใหม่หรือ แปลกจากเดิม ซึ่งอาจจะเป็นความคิด วิธีการ หรือ อุปกรณ์ เป็นต้น ในที่นี้หมายถึง แนวความคิดหรือวิธีการ ใหม่ที่สถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติจนเกิดผลสำเร็จที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
แบบอย่างที่ดี (Best Practice)	วิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ที่ทำให้สถานศึกษา ประสบความสำเร็จ เป็นเลิศ ตามเป้าหมาย และเป็นที่ยอมรับ ในระดับต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับชั้นแรก

3 ตัวอย่าง พัฒนาการ ปีซ้อนหลัง

มาตรฐานผู้เรียน

- คะแนน O-NET NT 4ล4 สูงขึ้น
- ผลการประกันคุณภาพภายใน โดยสถานศึกษาหรือต้นสังกัดสูงขึ้น
- ผล GPA ของผู้เรียนในโรงเรียนโดยเฉลี่ยสูงขึ้น
- ผู้เรียนได้รับรางวัลในเรื่องเดียวกันต่อเนื่อง (การเรียนรู้ กีฬา มวยสากล 4ล4)

มาตรฐานผู้สอน

- ผู้สอนได้รับรางวัลในเรื่องเดียวกันต่อเนื่อง (วิธีการสอน พฤติกรรม การผลิตสื่อ 4ล4)
- รางวัลจากหน่วยงานภายนอกที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ หรือหน่วยงานต้นสังกัด
- ผู้สอนในกลุ่มสาระฯ เดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระฯ ก็ได้

มาตรฐานผู้บริหาร

- ผู้บริหารได้รับรางวัลในเรื่องเดียวกันต่อเนื่อง
- โรงเรียนได้รับรางวัลประเภทเดียวกันต่อเนื่อง
- โรงเรียนได้รับผลประเมินตนเอง (IQA) โดยหน่วยงานต้นสังกัด หรือเขตพื้นที่การศึกษาสูงขึ้นต่อเนื่อง

การเปรียบเทียบ

- แบบอย่างที่ดี (Best Practice) และ นวัตกรรม (Innovation) •

แบบอย่างที่ดี • (Best Practice)

• นวัตกรรม (Innovation)

เริ่มต้นจากความคิดของบุคลากรในสถานศึกษา
หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการสถานศึกษา
ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ

ความเหมือน

เริ่มต้นจากความคิดของบุคลากรในสถานศึกษา
หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการสถานศึกษา
ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ

เป็นที่ยอมรับ

ความต่าง

ของใหม่ / ของเดิม*

**(นำมาจากที่อื่น + ปรับใช้ + เป็นประโยชน์)*

มีผลการพิสูจน์ว่าใครได้รับผลการดำเนินการ
ดังกล่าว เช่น ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง
กรรมการสถานศึกษา ชุมชน เป็นต้น

ผลการพิสูจน์

มีผลการพิสูจน์ว่าใครได้รับผลการดำเนินการ
ดังกล่าว เช่น ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง
กรรมการสถานศึกษา ชุมชน เป็นต้น

ตัวอย่าง

นวัตกรรม

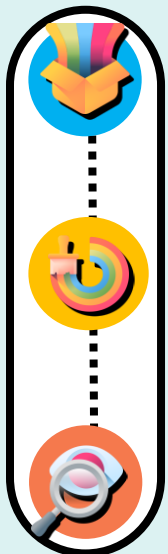
INNOVATION

ในสถานศึกษา

แบบอย่างที่ดี

BEST PRACTICE

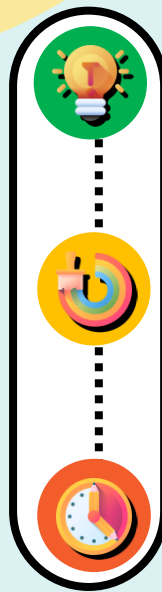
ของสถานศึกษา

ด้านคุณภาพผู้เรียน

ด้านการบริหารจัดการ

ด้านการจัดการเรียนการสอน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(O-NET)

โครงการธนาคารความดี /
โครงการห้องเรียนคุณธรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน /
กิจกรรมพี่เพื่อน้อง /

นวัตกรรมทางการบริหาร สถานศึกษา

นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา เป็น เรื่องของการคิดค้น และเปลี่ยนแปลง รูปแบบวิธีการ ตลอดจนกระบวนการ บริหารจัดการสถานศึกษาใหม่ ที่ส่งผลให้ ระบบการทำงาน การจัดการเรียนการสอน และการให้บริการของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เช่น การคิด โมเดลในการบริหารสถานศึกษา การใช้ แนวคิด Balanced Score Card / การบริหารแบบเมตริกซ์ / การบริหารแบบ กระจายอำนาจ CLUSTERS เป็นต้น

นวัตกรรมการจัดการเรียน การสอน

นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน (Instructional Innovation) คือ สิ่งที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นวัตกรรมที่นำมาใช้อาจมีผู้คิดขึ้นก่อนแล้ว หรือคิดขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นแนวคิดหรือวิธีการ เช่น แนวคิด รูปแบบวิธีการ กระบวนการ สื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา เป็นต้น

นวัตกรรม การจัดการเรียนการสอน มี 2 ประเภท

นวัตกรรมประเภทผลิตภัณฑ์หรือ
สิ่งประดิษฐ์ มีลักษณะเป็นสื่อที่ช่วยในการ
จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความ
เข้าใจกระจ่างชัดเจนในเรื่องที่เรียน หรือ
ทำให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาการเรียนรู้ใน
ทักษะด้านต่าง ๆ ได้เร็วยิ่งขึ้น ได้แก่ ชุด
การเรียนการสอน / แบบฝึกทักษะ / ชุด
การฝึก / ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้ /
บทเรียนสำเร็จรูปแบบสื่อผสม / บทเรียน
โปรแกรม / เกม / การ์ตูน / นิตาน /
เอกสารประกอบการเรียนรู้ / เอกสาร
ประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น

นวัตกรรม การจัดการเรียนการสอน มี 2 ประเภท

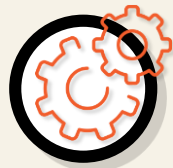
นวัตกรรมประเภทรูปแบบ / เทคนิค /
วิธีการสอน เป็นการใช่วิธีการสอนหรือ
เทคนิคการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่นักการ
ศึกษาได้คิดค้นเพื่อพัฒนาการด้านการ
เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ
กระบวนการ และเจตคติ ซึ่งมีวิธีการสอน
และเทคนิคการสอนจำนวนมาก ได้แก่
วิธีการสอนคิด / วิธีการสอนโดยการ
จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ / CIPPA
MODEL / วัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT / วิธี
สอนตามแนวพุทธวิธี / วิธีสอนแบบบูรณา
การ / วิธีสอนโครงงาน / วิธีสอนโดยการ
ตั้งคำถาม / Constructivism /
Discovery เป็นต้น

นวัตกรรม ด้านคุณภาพผู้เรียน

นวัตกรรมด้านคุณภาพผู้เรียน คือ สิ่งที่เกิดจากการที่ผู้เรียนนำองค์ความรู้ ที่คิดค้นใหม่หรืออาจมีผู้คิดค้นก่อนแล้ว เพื่อมาใช้ในการทำกิจกรรม การปฏิบัติ การประดิษฐ์ จนเกิดเป็นผลงานหรือชิ้นงานที่มีประโยชน์ต่อตนเอง สถานศึกษาหรือสังคม เช่น หน้ากากอนามัย “นาโนมาร์ค” / ถังขยะดับกลิ่นผลไม้ / ขาเทียมจากถุงนอนใช้แล้ว / หมวกกันน็อกไฮเทค / จักรยานตัดหญ้า / รองเท้าวิเศษ เป็นต้น

วิธี การพิจารณา ดีเยี่ยม

คณะผู้ประเมินตรวจสอบแบบฟอร์ม CO-05 ว่าสถานศึกษา มีการระบุชื่อนวัตกรรม (Innovation) หรือตัวอย่างแบบอย่างที่ดี (Best Practice) และเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่ปรากฏอยู่ใน SAR

คณะผู้ประเมินสอบถามหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ นวัตกรรม (Innovation) หรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพดีเยี่ยมต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้

ผู้คิด นวัตกรรม หรือ แบบอย่างที่ดี	ผู้สนับสนุนในการจัดทำ นวัตกรรม หรือ แบบอย่างที่ดี	ผู้ได้รับ ผลประโยชน์
ผู้สอน	ผู้บริหาร	ผู้เรียน
ผู้บริหาร	ผู้สอน	

ตรวจเยี่ยมชมออนไลน์

กรอบแนวทาง รูปแบบ และวิธีการ

SITE VISIT

ONLINE

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19

มีการระบาดระลอกใหม่ ส่งผลให้การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษาของคณะผู้ประเมินภายนอกไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากต้องคงหลักการ Social Distancing เพื่อลดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสดังกล่าว

สมศ. จึงได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการประเมิน

คุณภาพภายนอก : การตรวจเยี่ยมออนไลน์ขึ้น เพื่อให้คณะผู้ประเมินภายนอกสามารถดำเนินการตรวจเยี่ยมตามคำร้องขอของสถานศึกษาได้

โดยสถานศึกษาต้องมีความพร้อมรับการ

ประเมินแบบออนไลน์ หากไม่สามารถดำเนินการได้แต่มีความประสงค์ให้คณะผู้ประเมินภายนอกลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ต้องให้สถานการณ์นั้น ๆ ผ่านพ้นไปก่อนจึงดำเนินการได้

คณะผู้ประเมินภายนอกจะสัมภาษณ์บุคลากร

ของสถานศึกษา และตรวจสอบหลักฐานผ่านระบบออนไลน์ ดังนี้

แนวทาง ตรวจเยี่ยมออนไลน์

- บุคคล
- เอกสาร/ภาพถ่าย
- โล่/รางวัล
- สถานที่
- ครุภัณฑ์
- อื่นๆ

ขั้นตอนการตรวจเยี่ยมออนไลน์

1 สถานศึกษาส่งคำร้อง

เพื่อขอรับการตรวจเยี่ยมออนไลน์ โดยยื่นแบบฟอร์ม CO-05 ผ่านคณะผู้ประเมินภายนอก เพื่อให้ สมศ. ประกาศรายชื่อสถานศึกษา ก่อนเข้าประเมิน

3 สถานศึกษาเตรียมความพร้อม

โดยจัดส่งไฟล์หลักฐาน รูปถ่าย ให้คณะผู้ประเมิน ได้พิจารณาก่อนการตรวจเยี่ยมออนไลน์

5 คณะผู้ประเมินจัดส่งรายงาน

เพื่อให้สถานศึกษาพิจารณา หลังจากสถานศึกษา พิจารณาแล้ว คณะผู้ประเมินตรวจสอบความ ถูกต้องและจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ให้ สมศ.

2 คณะผู้ประเมินจัดทำกำหนดการ

เพื่อแจ้งกำหนดการตรวจเยี่ยมให้กับสถานศึกษา พร้อมทั้งส่งตารางนัดหมายการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องให้สถานศึกษารับทราบ

4 คณะผู้ประเมินดำเนินการประเมิน

โดยการตรวจสอบหลักฐานและดำเนินการ สัมภาษณ์ออนไลน์ตามตารางนัดหมาย และสรุปผล เพื่อนำข้อมูลไปจัดทำรายงาน

6 สมศ. เผยแพร่รายงานผลการประเมิน

โดยนำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาให้การรับรอง ก่อนจัดส่ง รายงานให้สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และ เผยแพร่ต่อสาธารณชน

แนวปฏิบัติของ สมศ.

- 1 ประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษารับทราบ
- 2 อบรมพัฒนาคณะผู้ประเมินภายนอก
- 3 ประสานผู้ประเมินภายนอกแจ้งสถานศึกษาที่ผ่านการประเมิน SAR
- 4 ผู้ประเมินภายนอกแจ้งกำหนดการการตรวจเยี่ยมออนไลน์ให้ สมศ. รับทราบ
- 5 สมศ. ประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่พร้อมรับการตรวจเยี่ยม

แนวปฏิบัติ

ของผู้ประเมินภายนอก

- 1 **ประสานสถานศึกษา เพื่อให้จัดส่งข้อมูลก่อนสัมภาษณ์**
- 2 **สัมภาษณ์ตามตารางนัดหมาย ผ่านระบบการประชุมออนไลน์**
- 3 **ร่วมกันสรุปผลการสัมภาษณ์ ผ่านระบบออนไลน์**
- 4 **ประชุมเพื่อสรุปผลการประเมิน การตรวจเยี่ยมออนไลน์**

การเตรียมความพร้อม

ของสถานศึกษา

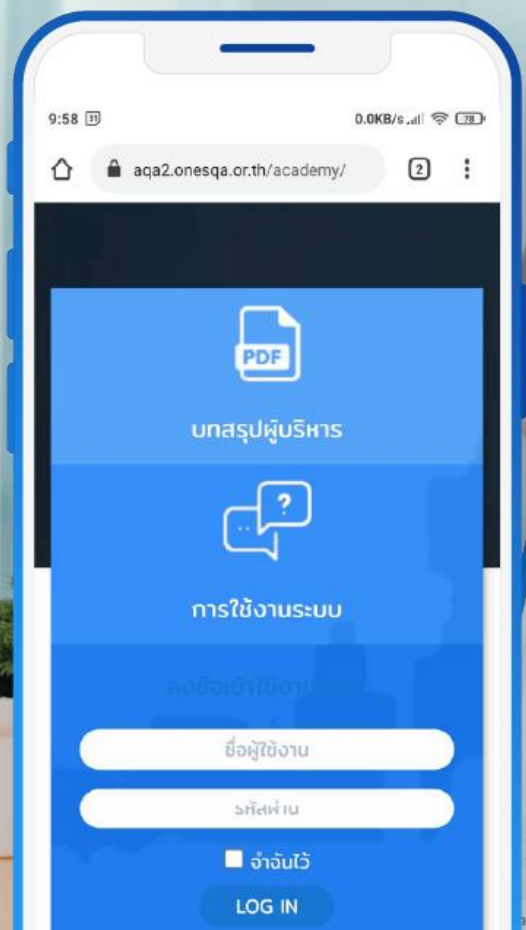

- 1 จัดส่งข้อมูล
ไฟล์หลักฐาน/รูปถ่าย ผ่านระบบออนไลน์
- 2 เตรียมบุคลากร
ผู้ที่จะให้สัมภาษณ์ผ่านระบบออนไลน์
- 3 เตรียมสถานที่
ในการตรวจเยี่ยมผ่านระบบออนไลน์
- 4 เตรียมระบบไอที
ที่พร้อมใช้ในการตรวจเยี่ยมออนไลน์

ระบบ Qc100

ประเมินผลการปฏิบัติงาน

ของผู้ประเมินภายนอก

1

ประเมินผู้ประเมินภายนอกทุกคน ทุกระดับการศึกษา เพราะผู้ประเมินภายนอกถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำหน้าที่ตามพันธกิจหลักของ สมศ. ให้ก้าวสู่ความสำเร็จ

2

ระบบ Qc100 เป็นเครื่องมือที่จะทำให้มีการประเมินรอบด้าน (สถานศึกษา / ผู้ประเมิน / สมศ.)

3

เป็นระบบหนึ่งที่ใช้ในการประมวลผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก และนำผลมาวิเคราะห์และใช้ในการพัฒนาผู้ประเมินภายนอก

หลักเกณฑ์และวิธีการ

ออกหนังสือรับรองการประกันคุณภาพภายนอก

สถานศึกษา

ได้รับการประกันคุณภาพนอกจาก สมศ. และ
ได้รับแจ้งผลการประกันคุณภาพภายนอก

สถานศึกษา*

ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงาน
ของผู้ประเมินภายนอก Qc100

สำนักงาน

ออกหนังสือรับรองให้แก่สถานศึกษา
(มีอายุ 5 ปี นับแต่วันที่ได้รับการรับรองผลการประกัน
คุณภาพภายนอกครั้งสุดท้ายของสถานศึกษานั้น)

วิธีการจัดส่ง

ในวาระเริ่มแรก

สำนักงานยังไม่ได้จัดทำระบบสารสนเทศ
เพื่อการออกหนังสือรับรอง
สำนักงานจัดส่งให้ทางไปรษณีย์ หรือ
สถานศึกษาขอรับ ณ ที่ทำการสำนักงาน

ภายหลังเมื่อสำนักงานจัดทำระบบ

ระบบสารสนเทศเพื่อการออกหนังสือรับรอง
เป็นที่เรียบร้อยแล้ว
สถานศึกษาสามารถดาวน์โหลดผ่านระบบ
สารสนเทศของ สมศ. (Automated QA)

สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมิน Qc100 ให้เรียบร้อยแล้ว
สำนักงานจึงออกหนังสือรับรองให้แก่สถานศึกษาได้

Q & A

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ชั้น 24 อาคารพญาไทพลาซ่า ถนนพญาไท
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400

